

Fintfølede venstreorienterede med sympati for Barack Obama kan lige så godt vænne sig til tanken (og evt. opøve den ved at tænke lidt på Pernille Rosenkrantz-Theil's konvertering fra venstreorienteret til socialdemokrat):

de er nemlig kommet i selskab med de unge meget rige og en gammel kyniker som Henry Kissinger, der støtter op om den nye præsident i USA!

Mens Kissingers stemmeafgivning ved præsidentvalget er uden vægt, har det haft en vis betydning, at så mange BMW-rige på de amerikanske kyster ("såkaldte "angry yuppies") har propageret for og stemt på Obama på trods af hans klare skattepolitik, som vil ramme netop dem.

Mens de således har stemt imod egne interesser, har sorte, latinoer (især unge latinoer), kvinder af alle racer og fattige forhåbentlig stemt i egne interesser tjeneste.

”No-Drama Obama”

Ud af fire Barack Obama-bøger er de to skrevet af ham selv mere end langtidsholdbare. Selvbiografien skrevet som 33-årig og det senere tilkomne politiske manifest ”Mod til at håbe” ville være læseværdige, også selvom forfatteren ikke var blevet valgt som præsident i USA.

Af Benny Lihme

I kraft af hans syv minutter lange ”my story is part of the larger American story”-tale på Demokraternes partikonvent i Boston d. 27. juli 2004 blev Barack Obama ikke alene et *nationwide* politisk navn i USA, han blev hurtigt herefter også hele verdens politiker. En status der for Europas vedkommende blev cementeret qua et besøg og tale ved et masse møde i Berlin i 2008.

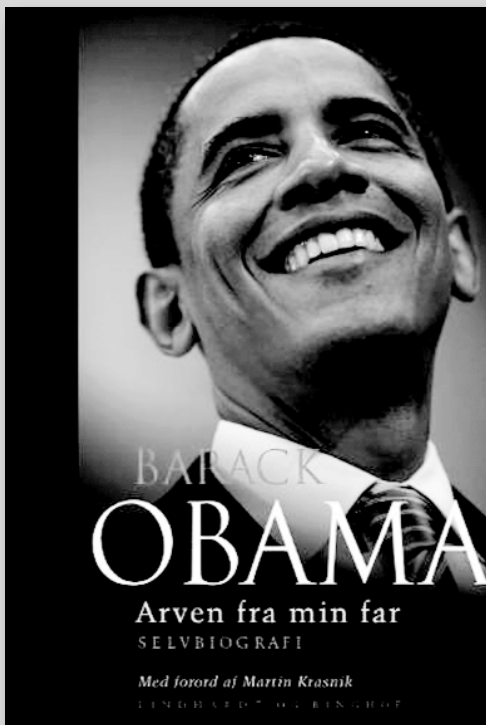
Det meste af det amerikanerne betegner som ”the hoopla about him” har gået på, hvem og hvad Obama er for en, hans eksotiske baggrund og mixede identitet, mere end det har handlet om, hvad han har gjort hidtil som lokalpolitiker i næsten otte år i hjemstaten Illinois’ lovgivende forsamling. Og hvad han politisk konkret vil gøre, hvis og når han bliver præsident.

Paradokset er her, at mens Obama selv har taget afstand fra identitetspolitik der alene baserer sig på raceidentitet, kønsidentitet og seksuel orientering, han har meget bevidst undladt at relatere sig til den gamle tradition af sorte (offer) politikere som Jesse Jackson og Al Sharpton, ja, så er det som sort (identitets)politiker mere end som konkret ”farveblind” politiker med de og de sager, at verden har lært ham at kende. Manden med det underlige Osama Bin Ladin klingende navn (mere ydmygende for ham er dog den irske version O’bama), som helt frem til præsidentvalgkampens sidste runder fik mere end 10% af amerikanerne til at tro, at han var

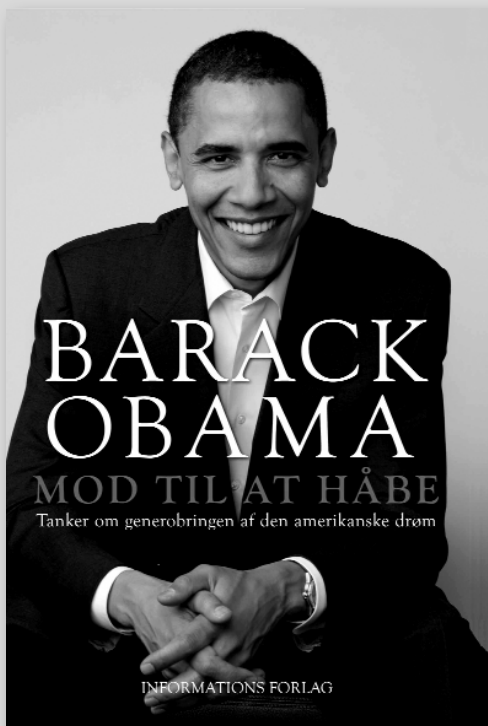
muslim, kom op i mediehimlen i kraft af hans særegne identitet. Selv om Obama, med en hvid mor og en sort afrikansk far, rettelig er en karamelhudet mulat eller ”bi-racial”, er han efter amerikansk tradition blevet betragtet som en sort politiker. En ”blackness” han vedkender sig og som blev bekræftet gennem mødet i 1988 med en ”rigtig” sort kvinde og mønsterbryder fra Chicago’s fattige South Side, hans senere kone Michelle med hvem han har de to døtre Malia og Sasha.

I dag er ingen i tvivl, de lysebrune forgængere Colin Powell og Condi Rice taget i ed, det er en sort præsidentfamilie, der for første gang i historien flytter ind i Det Hvide Hus.

Allerede i 1995, som 33-årig, udgav Barack Obama en opsigtsvækkende og vel-skrevet selvbiografi skrevet før han for alvor besluttede sig for at gå ind i politik. Som Chicago Tribune-journalisten David Mendell, der har fulgt Obama tæt, skriver i den politiske biografi *Obama. Et løfte om forandring*, solgte bogen kun i nogle få tusinder eksemplarer på trods af overvejende positive anmeldelser, for derefter at synke ned i glemsel. Dette ændrede sig dramatisk, da Obama blev landskendt i lyntempo efter hans ”keynote address” i Boston i 2004. Random House trykte i en fart adskillige nye oplag, og den landede på bestsellerlisterne, hvor den lå i månedsvis og sikrede Obama økonomisk

Barack Obama: *Arven fra min far. Selvbiografi.*
Med forord af Martin Krasnik.
Oversat af Poul Bratbjerg Hansen.
413 sider, indb. kr. 288,00.
Lindhardt og Ringhof.

Barack Obama: *Mod til at håbe. Tanker om generobringen af den amerikanske drøm.*
Oversat af Niels Ivar Larsen.
459 sider, indb. kr. 348,00.
Information's Forlag.

velstand og sikkerhed for første gang i hans liv.

Bogen foreligger nu i en dansk oversættelse *Obama. Arven fra min far*. En ting er, at forlaget har obamaniseret og fordrejet den danske titel (originalen hedder *Dreams from My Father: A Story of Race and Inheritance*), en anden og langt værre, at man ikke, som i den amerikanske 2004-udgave, har medtaget Barack Obamas tale på demokraternes konvent. I stedet er bogen forsynet med et noget slapt venstrehandsforord af den ellers sædvanligvis skarpe Martin Krasnik.

Disse forunderligheder stiller sig ikke afgørende i vejen for en spændende læseroplevelse dybt ind i en persons usædvanlige baggrund og livsbaner. Det er ikke til at vide, om forfatteren, hvis han havde haft valget, så ville have valgt at blive født af en hvid 18-årig mor fra Kansas, der havde fundet sammen med en sort kenyaner fra luostammen, som efter et studieophold i London, i en alder af 23 år, var begyndt at læse på University of Hawaii som denne institutions første afrikanske studerende. På et russisk sprogkursus traf han en kejtet, genert hvid pige. Og vupti, i 1960, blev et på den tid så sjældent fænomen som et sort-hvidt par en realitet. Med et barn til følge – en søn med blandet blod: "Miscegenation ("raceblanding"). Ordet er pukkelrygget, grimt og varsler et uhyrligt resultat." (s. 36). Dette til trods – og i sandhed efterfølgende dokumenteret til fulde gennem levet liv af en person med en barytonstemme, der ikke unødigt dramatiserer sit liv: "Det kunne godt være, at min identitet begyndte med det faktum, at jeg tilhørte en race, men den endte ikke dér – kunne ikke ende dér." (s. 125).

Nej vel, det drejer sig, i sidste instans, ikke om, hvor man kommer fra, men om hvor man vil hen. I den danske oversættelse foretrækkes det lidt tunge "herkomst" ("origins") på bekostning af "rødder" ("roots"), hvorfor rapmusikkens spil på "routes" frem for "roots" ikke kan bringes i spil. Men meningen skulle være klar nok. Selv om det afgørende er de veje du vælger at gå, altså det du gør ved det, der er blevet gjort ved dig, er ens rødder også af betydning. Læs bare selvbiografiens store afslutningsdel "Kenya", hvor forfatteren ihærdigt og tålmodigt forsøger at få rede på, hvor mange halvsøskende, onkler osv. han egentlig har i Nairobi og omegn. Takket være faderens serielle monogami (9 børn med fire såvel sorte som hvide koner), er det et noget rodet foretagende, som den voksne Barack skal

have styr på. Vi er et stykke fra idealerne i Bill Cosby's sorte middelklasseunivers på tv – ja, nok nærmest i samme dysfunktionelle vægtnklasse som Ozzy Osbourne og hans familie.

Faderen forlod Hawaii, kone og barn i 1963, da Barack var to år. Hvorefter scenen var sat til et omskifteligt og usædvanligt "antropologisk" liv for den amerikaniserede Barry, der som faderen lød dette amerikanske navn. Faderen havde godt nok muslimsk baggrund, men var i realiteten en ateistisk og meget amerikansk minded gæstestuderende fra det koloniserede land Kenya, som nogle af Baracks halvsøskende i bogen betegner som "Afrikas luder" (der en også en nedsættende henvisning til en vis dansk forfatterinde ved navn Isak Dinesen...)

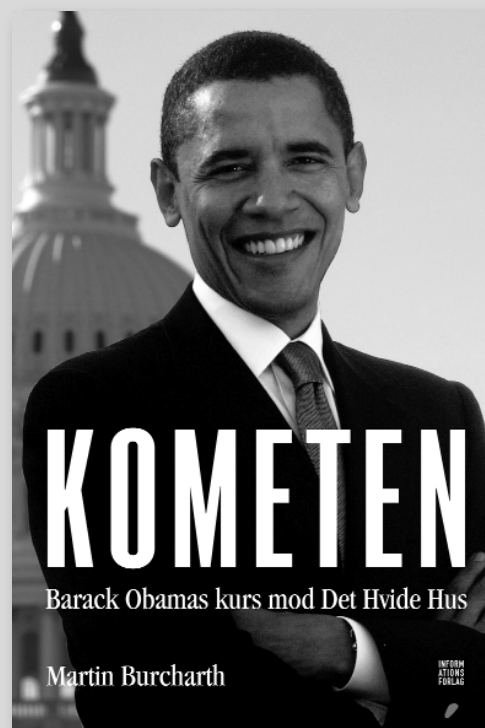
Straks ved ankomsten til USA i 1959 kaldte faderen sig for Barry. Først da Barry junior i 1980, efter nogle ret så sorgløse og uforpligtende teenageår på Hawaii, flyttede til Occidental College i Los Angeles, tog han sit afrikanske navn Barack. I modsætning til Bill Clinton ikke bare inhalerede Barry på Hawaii, han drak alkohol, røg regelmæssigt joints og forsøgte sig også med lidt kokain. Alt sammen noget der tilsyneladende var normalt for den tids surfertyper på den stærkt multikulturelle ø. I Baracks tilfælde blev marihuanaen tilmed kombineret med rimeligt seriøse forsøg på at begå sig som elite basketball spiller.

Lydende navnet Barry var Barack vokset op hos kærlige hvide bedsteforældre på Hawaii, med en flerårig afstikker til Indonesien sammen med moderen og hendes nye indonesiske mand Lolo (det studenterliv, det studenterliv!). Moderen er umådeligt smukt og kærligt omtalt – hun døde som 53-årig af kræft i æggestokkene.

Indonesien var en eksotisk oplevelse for den seks årige Barry: anderledes mad som slanger og græshopper, vilde dyr, fremmedartet kultur. Der blev levet et enkelt liv i den sammenbragte familie og et legeliv med de lokale børn, hvor Barry måtte lære at begå sig "the hard way". To år på en muslimsk og to år på en katolsk skole blev det til. Begge skoler gik hånd i hånd med moderns hjemmeundervisning og (norm)dannelse af sønnen i retning af empati og respekt for de lokale kulturer. Moderen var en stærkt åndelig person, som ikke knyttede sig til én bestemt religion og som for alt i verden ville undgå, at hendes dreng blev nok én af de mange uvidende og arrogante amerikanere, der tumler rundt verden over i lokale kulturer.

David Mendell: *Obama. Et løfte om forandring.*
Oversat af Annelise Skov.
464 sider, kr. 299,00,
Verve.

Martin Burcharth: *Kometen. Barack Obamas kurs mod Det Hvide Hus.*
271 sider, kr. 299,00.
Information's Forlag.

Pudsigt nok formes den tænksomme og filosofiske Barack i New York, af alle steder! Via et udvekslingsprogram som Occidental havde med Columbia University, endte Barack under fattige og enkle vilkår i Spanish Harlem i 1981, mens han læste statskundskab på Columbia i to år: "Jeg løb fem kilometer hver dag og fastede om søndagen. For første gang i flere år arbejdede jeg flittigt med mit studium, og jeg begyndte at føre en dagbog, hvori jeg nedfældede refleksioner og meget dårlige digte." (s. 132). Nå ja, et etårigt kærlighedsforhold til en hvid kvinde, blev det da også til i New York samt nogle måneders arbejde for Ralph Nader inden turen gik til det Chicago, der skulle vise sig at blive til Barack Obamas blivende hjemby.

Her ville han organisere sorte på græsrodsniveau, skabe forandring fra neden. Og arbejdede således i knapt tre år som "community organizer", lidt tungt oversat som "organiseringsmand". Opskriften i den fattige bydel i Chicago, so far, lød på politik, ikke religion. Men for at opnå større indflydelse og gennemslagskraft, mente Barack, at en jurauddannelse var nødvendig. Altså gik turen tilbage til New York i 1988 og til en sensationel karriere på Harvard Law School, hvor Barack nåede at blive den første sorte redaktør af *Harvard Law Review*.

Vil man herfra og videre ad Barack Obamas forunderlige livsbaner, må den tidlige selvbiografi suppleres med den nu modnede politiske dynamos manifest *Mod til at håbe. Tanker om generobringen af den amerikanske drøm*, som det forfriskende revitaliserede Information's Forlag har udgivet. Denne bog er akseren i Obamas politiske hovedbudskab og opgør med traditionel splittelsespolitik i Washington: det, som binder os sammen, er større end det, som driver os fra hinanden.

Uhyre velskrevet og kommunikerende med de potentielle læsere, trækker bogen linjerne op for en ny slags politik, der kan finde frem til og bygge på de fællesstræk, "der binder os sammen som amerikanere". På en dristig men bemærkelsesværdig let forløst måde knytter Obama personlige overvejelser over de værdier og idealer

("det er værdiernes sprog, der giver mennesker deres moralske kompas"), som har ført ham ind i det politiske liv, sammen med tungt stof som forfatningen og dens fædre, nyere politisk historie og forholdet mellem republikanere og demokrater osv.

I prologen lyder det fremadrettede perspektiv: "Jeg er indigneret over en politik, som konsekvent favoriserer de velhavende og magtfulde frem for gennemsnitsamerikanerne, og jeg insisterer på, at staten har en vigtig opgave i at skabe bedre muligheder for os alle." (s. 20)

Obama er altså *ikke* minimalstatspolitiker – han vil investere politisk og økonomisk/arbejdspladsmæssigt i den svage amerikanske infrastruktur (sundhedsvæsen, skole, nedslidte broer – hans dybe engagement i og suveræne politiske mestring af katastrofen i kølvandet på orkanen Katrina er veldokumenteret, "USA er så godt som det eneste vestlige land, der ikke yder offentlige tilskud til dagplejer" osv).

Hvor Obama i sin tid som græsrodsorganisator i Chicago satte politik over religion, er dette forhold forandret og nuanceret i det store afsnit *Troen i Mod til at håbe*. Takket være pastor Jeremiah Wright og dennes lokale menighed i South Side Chicago-kirken Trinity United Church of Christ har Barack Obama taget imod dåben som kristnet. Og står på mange afgørende måder i gæld til hans præst og mentor Jeremiah Wright, som han måtte bryde med sent i valgkampen på grund af rabiater udtalelser fra Wrights side.

I David Mendell's bog fremgår det for eksempel, at Obama har taget sit berømte slogan "Håbets dristighed" (der i den danske version er blevet banaliseret til "Mod til at håbe") direkte fra en prædiken, som Wright holdt inspireret af King. Hertil kommer, som Obama skriver i *Mod til at håbe*, en tanke tilbage i historien til John F. Kennedys bog *Mænd af mod*.

Barack Obama er blevet beskyldt for at være for ordrig, ikke mindst af den dårligt uddannede del af den hvide arbejderklasse, som han aldrig nåede ind til under præsidentvalgkampen. Han siger selv et sted, at hvor Martin Luther Kings tale er poesi, er hans prosa. Ja, en flot prosa som

involverer bevidste litterære virkemidler med rødder i Obamas fortid som lokalsamfundsaktivist, hvor han, som bysbarnet Studs Terkel, evnede at forvandle interviews med fattige borgere om deres livskampe og erfaringer til narrativer. At være lokalsamfundsarbejder i Chicago er også at være *storyteller*

To journalistiske bøger om Obama er også værd at nævne, om end de kun kan betragtes som muligt supplement og langt fra kan erstatte Obamas egne bøger. David Mendell's *Obama – et løfte om forandring* citerer meget fra Obamas selvbiografi, men supplerer også med egen research i det personlandskab, der kender til Obama før og nu. Bogen er interessant på den måde, at man kommer tæt på en amerikansk journalist på en stor avis, der får som eneste opgave at skygge en politiker ("Obama røg i hemmelighed", "Obama er en natteravn" osv.), som hans redaktion tror på vil blive Amerikas næste præsident. Mendell-bogen har endvidere sin styrke i forfatterens lokalkendskab til det politiske miljø i Chicago med dets mange intriger.

Den netop overståede amerikanske valgkamp har fyldt meget i de danske medier. Og man har kunnet forvise sig om, at danske USA-korrespondenter er af ganske høj kvalitet. Således også Information's Martin Burcharth, der dog har genbrugt lige lovlig meget af hans dagsaktuelle journalistik i bogen *Kometen. Barack Obamas kurs mod Det Hvide Hus*, hvor en mere kommenterende og analytisk tilgang kunne have været på sin plads. Men som et minde om både valgkampens og journalistens højdepunkter udi den amerikanske politiske geografi er bogen fin.

Black Culture Obama-tjekliste

Afrika

James Baldwin

Basketball

Harry Belafonte

Carol Moseley Braun

Stokey Carmichael (Kwame Touré)

Nat King Cole

DuBois

Marvin Gaye

Billie Holiday

Mahalia Jackson

Rev. Jesse Jackson

Jesse Jackson Jr.

Joints

Dr. King

Malcolm X

Nation of Islam/Pastor Farrakhan

Sidney Poitier

Poker

Shaft

Superfly

Harold Washington

Oprah Winfrey

Stevie Wonder

Pastor Jeremiah Wright

Richard Wright